

Meneer de voorzitter, geachte leden van de commissie,

Hartelijk dank dat ik als lid van de Vereniging Heemkunde Oale gemeente Weerselo en als inwoner van Weerselo een inbreng mag leveren voor het agendapunt Cultuurvisie Dinkelland.

Ik zal me eerst even voorstellen. Mijn naam is Benny Scholte Lubberink. Ik ben geboren op het historische en monumentale erve Scholte Lubberink in Lattrop, waarvan de geschiedschrijving teruggaat tot begin 14^e eeuw en mooi beschreven in het recent gepubliceerde, prachtige Markeboek TLB van de stichting BeCuLaBre, dat ik maar even heb meegenomen. En vandaar mijn interesse in- en betrokkenheid bij het werk van de Heemkunde. Heemkunde als onderdeel van de Cultuur in Dinkelland.

Het is goed dat er een nieuwe Cultuurvisie komt voor de gemeente Dinkelland in een integrale samenhang met andere beleidsterreinen.

Maar ik zal er niet omheen draaien. Vanuit het perspectief van de Heemkunde organisaties in het algemeen en die van de HeemkundeWeerselo in het bijzonder valt er toch een aantal kritische noten te kraken. De thema's die vanuit de Heemkunde worden behartigd en de Heemkunde zelf komen in deze visie onvoldoende tot hun recht.¹

Allereerst procesmatig. Er is in 2023 een aantal ronde tafelgesprekken gehouden in het kader van de totstandkoming van deze visie. Op zich goed. In Weerselo op 20 maart 2023 in café Ensink, o.a. ook met vertegenwoordigers van de HeemkundeWeerselo. Daarna is het lang stil gebleven. En nu ligt deze visie voor u maar er heeft geen feedback plaatsgevonden richting gespreksdeelnemers, laat staan een terugkoppeling over wat er met hun inbreng is gedaan. Dat is toch vreemd te noemen. Maar wat belangrijker is, is vooruit te blikken op inhoud en daar schort het wat mij betreft aan. Ik loop daartoe een aantal hoofdpunten uit de cultuurvisie langs.

In het algemeen valt te constateren dat cultuurhistorie en geschiedenis eigenlijk als een rode draad door de visie loopt. Op de verschillende plekken zie ik dat terugkomen, maar het begint al op de eerste pagina in de zesde zin van het stuk waar wordt opgemerkt "*Cultureel erfgoed verankert onze geschiedenis (waar komen we vandaan?)*" Maar hoe krijgt dat vervolgens een uitwerking? Nauwelijks. Er wordt op het punt van geschiedkundige aandachtsvorming en cultuurhistorie wel een aantal tekortkomingen geformuleerd, maar geen of nauwelijks ambitie laat staan expliciete ondersteuning op gebied van het Heemkundewerk.

In hoofdstuk 2 wordt onder Stand van zaken gesteld: "*Cultuur kan bijdragen aan verschillende maatschappelijke vraagstukken, met name waar het gaat om positieve gezondheid, leefbaarheid en toerisme.*" De vraag is waarom vraagstukken zoals die door Heemkunde worden behartigd zoals al eerder genoemde geschiedkundige aandachtsvorming en cultuurhistorie niet duidelijker worden benoemd. Vreemd.

En wat verderop onder hoofdstuk 3 en 4 waar wordt opgemerkt dat "*het betrekken van jongeren bij het behoud van materieel en immaterieel erfgoed niet altijd gemakkelijk is.*" En onder Landschap & Cultuur waar het Landschap "*als drager van de geschiedenis zichtbaar en voelbaar is.*"

¹ Om het belang van het Heemkunde werk -ook met betrekking tot de recentere geschiedenis- nog eens te benadrukken wil ik graag wijzen op een artikel in het dagblad Tubantia van 4 mei 2023 over het achterhalen van de identiteit van het 12e oorlogsslachtoffer op Vliegveld Twente in de toenmalige gemeente Weerselo

Vervolgens kom ik bij de Toekomstperspectieven zoals verwoord in de drie beleidslijnen², En daar komt het Heemkundewerk er echt veel te karig vanaf en het blijft te veel bij wat algemeenheden. Zonder uitpuittend te zijn noem ik o.a. het vergroten van de slagkracht van vrijwilligersorganisaties. Hoe dan? Ook wordt er gewag gemaakt van de drempels voor subsidieaanvragen die nu vooral zijn gestuurd vanuit managementjargon als prestatieafspraken, verantwoordingsprotocollen, etc. Goed dat dit in de Cultuurvisie aan de orde wordt gesteld maar ook hier weer: Hoe dan? Dit moet dan ook vanuit perspectief Heemkunde structureler worden verbeterd, vanuit vertrouwen dat de gemeente stelt in het werk dat vrijwilligers hier doen, zonder uitvoerige bureaucratische procedures die juist een zware last vormen voor die vrijwilligers.

Voor het thema “Iedereen doet mee” wordt gesteld *“Organiseer ondersteuning bij het bereiken van (jongere) doelgroepen”* met als veronderstelling dat dit zou moeten door stimuleren van *“vraaggestuurd aanbod”*. Hier komt ook weer het profijitbeginsel denken om de hoek kijken. Terwijl het Heemkunde werk juist probeert weg te blijven van de waan van de dag maar het langere termijn perspectief probeert voor ogen te houden. Kortom, een ontoereikende invulling van deze inspanning.

Onder “Oog voor onze streek” onder 3 b kom ik bij de kern van de zaak *“Om het immateriële erfgoed levend te houden is de overdracht aan nieuwe generaties belangrijk, die hier hun eigen invulling aan kunnen geven. Erfgoed houdt de samenleving levendig.”* In het bijbehorende Toekomstperspectief wordt de inzet beperkt tot *“Inwoners en toeristen bewust maken van de cultuurhistorische omgeving”* en *“Het zichtbaar maken en behouden van cultuurhistorische elementen in de streek stimuleren”*. Waarom ontbreekt hier het ondersteunen van de Heemkundeorganisaties die hier bij uitstek mee bezig zijn?

En vervolgens inzet op een helder subsidiebeleid. In dat opzicht heeft de Cultuurvisie z'n schaduw al vooruit geworpen. Zo heeft HeemkundeWeerselo voor de 2024 de gebruikelijke Waarderingsubsidie al niet meer ontvangen. Dus dat biedt zeker geen aantrekkelijk toekomstperspectief.

Ik roep u als raad op om het college te verzoeken op de hiergenoemde punten van de Visie een verbeteringslag te maken en opnieuw te agenderen. Mocht het zo zijn dat u toch besluit het stuk door te geleiden naar de plenaire raad dan verzoek ik u dit te doen als bespreekstuk, zodat u op de voorleggende tekst kunt amenderen. Als daaraan behoefte bestaat kan ik u daartoe vanuit Heemkunde invalshoek de nodige concrete tekstsuggesties op korte termijn doen toekomen.

Tot slot voorzitter, Nog één enkele suggestie over een ander onderwerp en dat betreft de functie van de bibliotheek in het cultuurveld zoals omschreven in hoofdstuk 1. Hier moet de gemeente Dinkelland wat Weerselo betreft, diep, heel diep in de spiegel kijken. Immers een aantal jaren geleden is de bibliotheek in ons dorp door draconische bezuinigingen opgedoekt, het bibliotheekgebouw gesloopt en de ondergrond te gelde gemaakt voor de bouw van de Scholtensveste. Wrang, in het licht van wat er nu over de bibliotheekfunctie in de Cultuurvisie wordt gezegd. Nu moet een groepje geëngageerde vrijwilligers met minimale ondersteuning een Dorpsbieb in 't Trefpunt in de benen houden.

Hier kan ik u wel direct een amendementstekst aanreiken en die luidt als volgt: “In de verzorgingskern Weerselo wordt in overleg met de organisatie Dorpsbieb de volwaardige bibliotheekfunctie hersteld met de daartoe benodigde ondersteuning van de gemeente Dinkelland”. En daar zal ook de Heemkunde baat bij hebben.

² “Iedereen doet mee”, “Trots op onze gemeenschap” en “Oog voor onze streek”

Dank voor uw aandacht.

Benny Scholte Lubberink.

Lid Vereniging Heemkunde Oale Gemeente Weersel

9 april 2024